

ZENEI KÖZÉLETÜNK

SZOLNOK

Rügyfakadás a Szolnoki Szimfonikusoknál

Az együttes hivatalosan regisztrált szimfonikus zenekarrá válását húszmilliós többlettámogatással ösztönzi a városvezetés

Miközben az ország szimfonikus zenekarainak nagy részében leépítések keserítették meg a zenészek életét az elmúlt időszakban, a Szolnoki Szimfonikus Zenekar tagjainak száma majd' húsz fővel növekedett, mi több, Szolnok város önkormányzata úgy döntött, húszmilliós többlettámogatással jelzi nem csak az együttes, de a külvilág felé is, milyen fontosnak tartja az együttes működését, gyarapodását és sikereit. A virágzó együttműködésről és a művészeti tervekről Izaki Masahiro főzeneigazgatót és Patkós Imre manager-igazgatót faggattuk.

Izaki Masahiro:

I Minek köszönhető, hogy egy város, amely ráadásul annyiféle zenei együttest támogat, mint Szolnok, egy ilyen recessziós időszakban teljes mellszélességgel kiáll a Szolnoki Szimfonikus Zenekar hivatalos együttesé válása mellett, mi több, anyagiakkal is támogatja ezen törekvésüket?

Mindenkinek szüksége van valamire, amiben bízhat, ami eredményeket hoz. Nekünk szükségünk van a város támogatására, a városnak pedig kell a siker és az élvezetes produkció, ezen a téren pedig elég egyértelmű visszajelzéseket kapunk. Az egy évre tervezett tesztévből kettő lett, és az eredmény meggyőzte a városvezetőket. A városvezetés ismét talált egy olyan kulturális ágazatot, ami sikeres, ami az emberek visszajelzése alapján is jó irányba mutat. Az önkormányzat évek óta keresi a kiterjeszési lehetőséget, amit most egyfajta globális kulturális koncepcióban talált meg.

I Bár Szolnok város közönségéről tudvalevő, hogy nagyon zeneszerető, az érdeklődést azonban fenn is kell tartani. Ezt hogy érik el?

Azon túl, hogy minőséget kell produkálni – tekintve hogy olyan együttesekkel kell lépést tartanunk, mint például a Liszt Ferenc Kamarazenekar –, úgy gondolom, sok múlik az első impresszió is. Ha az első pillanatban meg tudjuk ragadni a közönséget a programválasztással, a színvonalal, a fellé-

pésünkkel, akkor már érdekelni fogja őket, hogy mit csinálunk. Ha valaki egy szokatlan ruhában jelenik meg, az biztos, hogy ilyen, vagy olyan reakciót kivált, és legközelebb már várni fogják, hogy milyen újdonsággal hozakodik elő. A közönségünk tudja, hogy szinte minden koncerten valami újat, valami meglepő produkciót fog kapni. Mindez azonban önmagában kevés lenne, ha nem lehetnének abban is biztosak, hogy az élményt nagyon magas színvonalon kapják. Nagyon fontos, hogy ezt a felkészültséget produkálni tudjuk, hiszen a kettő csak együtt működik.

I Milyen együttesnek találja a Szolnoki Szimfonikusokat?

Ez a zenekar negyvennégy éve dolgozik együtt, van egy sajátos íze annak, amit csinálnak. Ebbe léptem én be, új ízeket, új impressziókat hozva magammal. Olyan ez, mint amikor megkínálom őket egy japán étellel, vállalkoznak arra, hogy meg is kóstolják és rájönnek, hogy ez nem is rossz. Messziről jövök, de ezáltal közel kerülök az együtteshez. Egy kicsit megváltoztatom a látásmódjukat.

I Csak a látásmódról van itt szó, vagy valami jellegzetes japán ízt is lop a közös munkába?

Nem gondolom, hogy különösebb japán hatást gyakorolnék rájuk, de az bizonyos, hogy a lehető legmegfelelőbb pillanatban találkoztunk a zenekarral.

I A saját pályafutásán belül hogyan értékeli a közös munkát a Zenekarral?

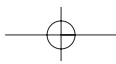
Mielőtt idekerültem, már sok tapasztalattal bírtam, olyan zenekarokkal is dolgoztam, amelyekkel nem volt ilyen gyümölcsöző az együttműködés. Ezekből tanul az ember. Számomra sok tanulsággal szolgál a zenekar elé tárni az elképzeléseimet, és aztán kívánni, hogy miben válnak partnerré és mit kell inkább elvetnem.

I Mik a művészeti tervei a közeli, vagy a távolabbi jövőben?

Az első lépés, hogy meg kell tapasztalnunk, mi a hatásosabb a közönség szempontjából. Azonban nem csak a közönségre gyakorolt hatást tartom fontosnak, ugyanennyire szükséges, hogy a zenészeket is ösztönözze a munka. Amennyiben ők olyan zenét játszhatnak, amely inspirálja őket, akkor valami pluszt tudnak adni a közönségnek. A zenész azért választotta ezt a hivatást, mert szereti a zenét, idővel azonban ebbe is, mint minden munkába, bele lehet fásulni. Ezért tartom szükségesnek, hogy időről időre visszanyúljunk a gyökerekhez, rádöbentve őket arra, hogy miért is szerették meg a muzsikát.

I Úgy gondolom, ritka az ilyen hozzáállás, tudniillik, hogy a zenészek fejével is gondolkodik, Magyarországon batározottan szokatlan az ilyesmi manapság.

Nem tudom elválasztani egy vonallal, meddig munka és honnan élvezet a kapcsolat a zenekarral. Állandóan változik körülöttünk a gazdasági, politikai helyzet, és ezt a gondolkodásunkkal is követni kell. Például Magyarország sokáig kommunista elnyomás alatt állt, de a Berlini fal leomlott, létrejött az Európai Unió, és mindezzel együtt az emberek gondolkodásmódjának is szükséges változni. Az egész világot sújtó gazdasági válságban meg kell találnunk azokat a forrásokat, amelyekből tovább építhetünk. A zeneszeretők létszáma azonban nem csökkent, de erőfeszítéseket kell tennünk arra, hogy megragadjuk az ér-

deklódésüket. Ha a hagyományos eszközökkel ez nem működik, akkor próbálunk máshogy. Amikor idekerültem, azt gondoltam, az én feladatomban az, hogy hatással legyek a zenekarra, de aztán rájöttem, Szolnokra, az országra is hatással lehetnek azok a folyamatok, amelyeket közösen elindítottunk. Én nem első akarok lenni, hanem bizonyos szempontból az egyetlen, a kivételes.

Patkós Imre:

■ Miért pont most jött el a pillanat, hogy tagjai szeretnének lenni a Magyar Szimfonikus Zenekarok Szövetségének?

Már egyszer próbálkoztunk ezzel, úgy tíz évvel ezelőtt, de nem voltak meg a szükséges feltételek. Most azonban a színház és előadó-művészeti törvénnyel együtt a parlament elé került egy, a zenekarokat érintő jogszabály is, amit a parlament elfogadott. Mi ezt a törvényt kb. tíz éve várjuk. Két éve alapítottunk egy kft.-t, mert szerettünk volna függetlenedni, önállóvá válni. Ahogy ezt a törvényt elfogadták, a kft. alapító okiratát azonnal kiigazítottuk, módosítottuk. Később a városi önkormányzat – amely közszolgáltatási szerződést kívánt velünk kötni – elküldte a hivatal jogszabályait a szakminisztériumba, hogy tisztázzák a jogi elemelmondásokat, nehogy probléma legyen

az együttes jogállásával a regisztrációnál. Tisztában vagyunk azzal, hogy nem elég megfelelni a törvénynek, hiszen ez a szakmai érdekképviseleti szerv mégiscsak máshogy kezel minket, ha megfelelünk az alapvető szempontrendszernek. A zenekart csak akkor tudjuk a város támogatásából működtetni, ha alanyi jogon állami normatívára is jogosultak vagyunk. Ehhez pedig az is szükséges, hogy a Zenekari Szövetség tagjainak sorába lépve ez a szervezet hatékonyan képviselje a mi érdekeinket is.

■ Számokban hogy néz ki most a zenekar helyzete?

Az együttes létszáma körülbelül húsz fővel megnövekedett, amióta a Maestro az együttes vezetője. Így már olyan műveket is eljátszhatunk, amelyeket korábban különböző okokból nem állt módunkban műsorra tűzni. Amikor Izaki Masahiro beadta a fejlesztési koncepcióját a város vezetésének, magasabb zenekari létszámot határozott meg célként. Többek között olyan műveket választott a programjára, amelyek indokolják ennek a létszámnak a létjogosultságát: pl. a klasszikus szimfonikus művek nagy zenei élményt nyújtanak, de mégis kicsit más, gazdagabb a repertoár, ha nagy romantikus programokat is műsorra tűzhetünk, amelyet tizenkét prímés zenekar játszik Van egy olyan közönség-réteg, ame-

lyet eddig nem tudunk megszólítani a bérlet-sorozatokkal. Részükre – Szalay Ferenc Polgármester úr személyes kezdeményezésére – „elviszük” a programjainkat a város különböző templomaiba. Az egyházzenei sorozatnak köszönhetően egy olyan közönség jöhetett létre, amellyel korábban egyáltalán nem találkozhattunk a koncertjeinken. Ezeknek a speciális – külső igénynek megfelelően tovább gazdagodnak a zenekaron belüli kamarazenei formációk is. Mindehhez az önkormányzati többlettámogatás olyan feltételeket biztosít, amelyekre köszönhetően talán nagyobb esélyünk nyílik a normatívára megszerzésére is.

■ Milyen terveik vannak a jövőre nézve?

Tervezünk egy közös lemezfelvételt Igoshina Valentina világhírű zongoraművésznővel. Tavaly sokat töprengtünk, merjük-e a programra tűzni Rachmaninov műveit. Végül megleptük és nem bántuk meg. Az első próbán Igoshina Valentina felállt, és azt mondta: „gratulálok Maestro, most történt először, hogy megszakítás nélkül végigjátszhattam az első próbán a darabot, mert eddig még senki nem tudta lekövetni elsőre a játékot”. Felkerésünk van közös lemezfelvétellel Igoshina Valentinával és a Szolnoki Szimfonikus Zenekarral, Izaki Masahiro vezényletével.

Bilkei Éva